

МЕТОДИКА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БАЗОВ ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ НА
“АЛИАНЦ БАНК БЪЛГАРИЯ” АД

м. април 2010 год.

Общи положения

1. С тази методика се урежда реда и начина за определяне на Базовия лихвен процент (БЛП) на "Алианц Банк България" АД.
2. Настоящата методика е приложима единствено при ценообразуване по продукти с кредитен характер, за които не е одобрена друга специфична методика.
3. При определяне на цена се изхожда от изискването за рентабилност при спазване на законовите и вътрешнобанкови изисквания.

Същност на ценообразуването

4. Основен принцип, по който се определя БЛП, е установяване на минимална цена, под която кредитните продукти на банката не следва да бъде предлагани. Критичната точка на предлагане се определя, така че да покрива всички разходи за продукта (както преки, така и непреки), включително разходите за капитал, за привлечения от банката ресурс (при отчитане на разходите за Фонда за гарантиране на влоговете на банките (ФГВБ) и за задължителни минимални резерви (МЗР)), алтернативните разходи по привличане на допълнителен ресурс на междубанковия пазар, както и на оперативните разходи на банката.

Собствен капитал

5. За да финансира отпускането на кредити, банката ангажира определено количество банков ресурс, който представлява собствен капитал и привлечен средства. Съотношението, в което се включват двата компонента, зависи от прилаганата от банката целево ниво на капиталова адекватност. Общата капиталова адекватност се изчислява като процентно съотношение между собствения капитал на банката и рисково-претеглените ѝ активи при спазване на алгоритъма, посочен в разпоредбите на Наредба 8 на БНБ. За целите на настоящата методика се прилага ниво на капиталова адекватност, посочвано като препоръчително в Доклади за банкови инспекции на БНБ. Неговата стойност се оповестява от управление "Планиране и контролинг".
6. Ангажираният собствен капитал е необходимо да генерира минимална нетна цена на капитала (cost of capital). Нейната величина се определя ежегодно за банката от Алианц Мюнхен и се оповестява от управление "Планиране и контролинг".
7. За постигане на заложеното ниво на цена на капитала (cost of capital), се отчита ефектът на данъчното облагане в посока достигане до брутната величина на цената на собствения капитал. При изчисленията се прилагат действащите към момента на калкулиране на БЛП данъчни ставки съгласно ЗКПО.

Определяне на цената на привлечения ресурс на банката

8. Привлеченият ресурс участва в изчислението на БЛП на банката с тегло, равно на единица минус приетия за целите на методиката ниво на капиталова адекватност.

9. Цената на привлечения ресурс, използван при изчисляване на БЛП, отчита от една страна цената на съществуващия в банката привлечен ресурс, вземайки предвид следните фактори: Разходи за лихви, ЗМР, ФГВБ, и др, а от друга страна – алтернативните разходи по привлечане на допълнителен ресурс на междубанков пазар.

10. Посочените в предходната точка два компонента участват в определянето на БЛП с равни дялове.

11. Цената на привлечения ресурс се изчислява по следните видове валути – лева, евро и щатски долари.

12. Като първа стъпка се изчисляват действително отчетените за текущата година разходи за лихви на банката, които се съотнасят към среднодневните за съответния период баланси привлечени средства (по депозити и разплащателни сметки), като получената информация се привежда на годишна база. Изчислението се извършва отделно за всяка от посочените валути.

12.1. Отчитане на ЗМР е регламентирано с Наредба № 21 за задължителните минимални резерви, които банките поддържат при БНБ. С тази наредба се определят сроковете, размерите и активите, в които се поддържат задължителните минимални резерви от банките при БНБ, и начинът за тяхното определяне и регулиране. Всички банки, в т.ч. клоновете на чуждестранни банки със седалище в страната, са задължени да поддържат минимални резерви при БНБ, съгласно разпоредбите на Наредба № 21, по безлихвена сметка. При определяне на цената на използвания ресурс се взема под внимание пропуснатите от банката ползи от безлихвеното депозирание на средства.

12.2. Функционирането на ФГВБ е регламентирано с ЗГВБ (Закон за гарантиране на влоговете на банките) и Наредба №1 на БНБ. Със закона се урежда създаването, функциите и дейността на фонда за гарантиране на влоговете, условията при които се пораждат задължения за изплащане на суми от фонда, и реда за изплащане на влогове до гарантирания размер. При определяне на цената на използвания ресурс се взема под внимание размера на дължимите от банката към ФГВБ вноски.

Оперативни разходи (разходи за издръжка)

13. Оперативните разходи са разходи за възнаграждения (РЗ, СО) и др. възнаграждения на персонала, цената на обслужване на информационните системи и всички други разходи, свързани с издръжката на Банката.

При изчисляване на БЛП се взимат предвид пълния размер на оперативните разходи намалени с:

а) Включената по-горе (т. 12.2) Вноска във ФГВБ

б) нетните приходи от такси и комисионни.

Надбавка (премия) за кредитен риск

14. При определяне цената на конкретния кредитен продукт банката изчислява надбавка за кредитен риск (рискова премия), необходима за постигане на предварително определена (желана) възвръщаемост за банката върху използвания капитал, като компенсация за съществуващата вероятност от неизпълнение на поетите ангажменти от страна на кредитополучателя по обслужване на кредита. Надбавката за кредитен риск не е елемент от формирането на БЛП.

Пазарни условия и конкуренция

15. БЛП, определен при отчитане на отделните разходни елементи и на вътрешнобанковите ограничителни условия и параметри, може да бъде коригиран с оглед настройване спрямо конкуренцията, пазарните условия и перспективите за развитие на макроикономическо и секторно ниво.

16. Корекцията се осъществява на база експертна оценка по предложение на Комисията за ценообразуване и/или решение на Управителния съвет на банката.

Процедури за определяне и промяна на БЛП

17. Изчисляването и оповестяването на БЛП по тази методика се извършва от управление "Планиране и контролинг" ежемесечно с данни към последен работен ден на месеца.

18. Управителният съвет на банката преглежда БЛП на банката регулярно -обичайно на всяко тримесечие, но не по-малко от веднъж в годината. При наличие на значителни промени в пазарните условия, Комисията по ценообразуване може да внесе предложение за преглед и/или промяна и на по-кратък период.

19. Изчисленият съгласно настоящата методика БЛП представлява основа за формирането крайната цена на кредитните продукти в банката. Допуска се крайното ценово равнище да варира в отклонение от определения с методиката БЛП, в случаи на провеждане на кампания за запазване и/или увеличаване на пазарен дял в даден сегмент по отношение на конкретен банков продукт или в случаи на привличане и/или задържане на значими за банката клиенти по отношение на конкретен случай, като решения в тази посока се взимат от оправомощени лица.

Допълнителни разпоредби

§ 1. "Продукт с кредитен характер" по смисъла на тази методика е всяко вземане или поемане на задължение към едно лице или свързани лица, което е резултат от предоставяне на паричен заем от всякакъв вид.

§ 2. По смисъла на настоящата Методика използваните съкращения имат следното значение:

БЛП – базов лихвен процент;

ФГВБ – фонд за гарантиране влоговете на банките;

ЗМР – задължителни минимални резерви;

БНБ – Българска народна банка;

ЗКПО – закон за корпоративното подоходно облагане;

ЗГВБ – закон за гарантиране на влоговете на банките;

РЗ – работни заплати;

СО – социални осигуровки;

УС – Управителен съвет.

§ 3. Тази методика е утвърдена на заседание на УС на банката от 12.11.2008 г. Промяна в методиката е направена на заседание на УС на банката на 7.04.2010 г. Промени в настоящата методика се извършват по реда на приемането ѝ.

Приложение: Алгоритъм за определяне на лихвено равнище (цена) на банков продукт с кредитен характер;

I	<i>Собствен капитал</i>
A	Минимално изскуема капиталова адекватност за банката
B	Цена на капитала (Cost of capital)
C	Данъчна ставка
D	Цена на капитала (Cost of capital) с отчитане на данъци ($B/(1-C)$)
E	Минимална изскуема печалба ($A*D$)
II	<i>Привлечен капитал</i>
F	Изискуем привлечен капитал ($1-A$)
G	Среден разход по привлечени средства
H	ЗМР
I	Влияние на ЗМР ($G/(1-H)-G$)
J	ФГВБ
K	Влияние на ФГВБ (средно на база отчет)
L	Резултатен лихвен разход по привлечен ресурс ($G+I+K$)
M	Цена на ресурса ($F*L$)
III	<i>Оперативни разходи</i>
N	Оперативни разходи без ФГВБ, намалени с нетните приходи от такси и комисионни / Ср. месечна депозитна база от началото на годината
IV	<i>Базов лихвен процент</i>
O	Цена на кредита без кредитен риск ($E+M+N$)
V	<i>Базов лихвен процент с пазарна корекция</i>
P	<i>Пазарна корекция (Пазарни условия и конкуренция)</i>
Q	Базов лихвен процент с пазарна корекция ($P+O$)
R	Действащ БЛП към момента
S	Разлика, действащ - изчислен към съотв. период ($Q-R$)